

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Факультету менеджменту та маркетингу

Протокол № 6 від 30 січня 2017 р.

Голова вченої ради О.А. Гавриш

ПРОГРАМА

комплексного фахового випробування для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізацій: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика»

Програму рекомендовано кафедрою
менеджменту

Протокол № 8 від 29 грудня 2016 р.

Завідувач кафедри В.В. Дергачова

Програма складена з метою організації та проведення комплексного фахового випробування для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізацій: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика».

До складу програми комплексного фахового випробування входять розділи з наступних дисциплін (кредитних модулів):

- «Економіка підприємства»;
- «Менеджмент»;
- «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»;
- «Фінанси підприємств».

Комплексне фахове випробування проводиться у вигляді письмово екзамену. Його тривалість становить до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви.

Екзаменаційний білет містить теоретичні питання та задачі.

Теоретичні питання представлені у вигляді закритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 60 (по 15 питань з кожної з 4 дисциплін). На теоретичні питання відводиться до 120 хвилин (до 2 хвилин на кожне з питань).

На розв'язок однієї задачі відводиться до 15 хвилин. При цьому відповідь на цей вид завдання повинна містити: стислий виклад методики розв'язання; формули, що використовуються; отримані проміжні результати; остаточну відповідь. Загальна кількість задач – 4 (по одній задачі з кожної з 4 дисциплін). Загалом на розв'язок задач відводиться до 60 хвилин.

Структура навчального матеріалу, який вноситься на комплексне фахове випробування *Економіка підприємства*

1. Підприємство в соціально-орієнтованій економіці: ознаки, види, цілі та напрями діяльності.
2. Економічна характеристика продукції: номенклатура, асортимент, різновиди продукції, життєвий цикл товару, товарна політика.
3. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства: зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства; поняття виробничої потужності підприємства; динамічні показники та фактори, що впливають на ефективність використання виробничої потужності.
4. Сутність трудових ресурсів: характеристика трудових ресурсів, структура персоналу, кадрова політика, продуктивність праці, мотивація трудової політики, форми і системи оплати праці.
5. Сутність і функції процесу управління підприємствами.
6. Майнові ресурси (активи) підприємства: необоротні активи; оцінка, класифікація і структура основних засобів (фондів), амортизація і відтворення основних фондів, оборотні засоби (фонди) підприємства.
7. Сутність та оцінка нематеріальних активів підприємства.
8. Оборотні кошти підприємства та ефективність їх використання.
9. Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси на підприємстві: сутність класифікація, структура та джерела фінансування інвестицій; види і напрями інноваційної діяльності, інноваційний потенціал підприємства.
10. Регулювання, прогнозування і планування діяльності на підприємстві.
11. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції, калькулювання собівартості, кошторис витрат.
12. Доходи підприємства та їх класифікація в системі економічних показників його діяльності. Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення.

13. Фінансові результати та ефективність діяльності підприємства.
14. Реструктуризація та санація підприємств.
15. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність: фази розгортання кризи; інститут банкрутства; причини ліквідації збанкрутілих підприємств; сутність економічної безпеки, аналітична оцінка рівня та моніторинг економічної безпеки.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД): сутність та класифікація видів. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД.
2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система державного регулювання ЗЕД. Правове регулювання ЗЕД.
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація видів мита. Визначення митної вартості. Зміст та організація митного контролю.
4. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система нетарифного регулювання ЗЕД.
6. Сутність ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Види квот та ліцензій.
7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система валютного регулювання в Україні. Інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.
8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД.
9. Організація виходу підприємства на зовнішній ринок. Підходи до вибору цільового ринку для ЗЕД. Стратегії пошуку закордонних ринків. Способи виходу підприємства на зовнішні ринки.
10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності. Підходи до визначення експортних контрактних цін.
11. Алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів. Визначення та розрахунок відповідних коефіцієнтів коригування.
12. Зовнішньоекономічні операції та угоди. Поняття зовнішньоторгової операції. Основні та допоміжні зовнішньоторгові операції. Зовнішньоторгові угоди: суть та класифікація.
13. Типовий міжнародний контракт купівлі-продажу. Форми типового контракту.
14. Зовнішньоекономічний контракт. Структура зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу товарів. Типові підходи до складання зовнішньоекономічного контракту.
15. Торгівельно-посередницькі операції на зовнішньому ринку. Види посередників в зовнішній торгівлі.

Менеджмент

1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Менеджмент як відокремлена сфера діяльності. Менеджери та підприємці. Рівні управління. Функції менеджменту за рівнями управління.
2. Етапи розвитку менеджменту. Наукові школи менеджменту. Підходи до управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту.
3. Відмінність основних функцій менеджменту від конкретних функцій, які визначаються посадою. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту. Організація як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Контроль як загальна функція менеджменту.
4. Технологія менеджменту: сутність та етапи перебігу. Методи менеджменту: економічні; технологічні; адміністративні; соціально-психологічні. Механізм взаємодії методів, функцій менеджменту та управлінських рішень.
5. Управлінські рішення як результат управлінської діяльності. Процес управління. Управлінський цикл. Особливості управління.

6. Керівництво та лідерство. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Форми впливу та влади. Теорії лідерства.

7. Ефективність менеджменту: концепції визначення; підходи до оцінки; системи показників; напрями підвищення. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті.

8. Стили керівництва. Класифікація стилів керівництва. Вимоги до ділових якостей менеджера. Поняття делегування, відповідальності, повноваження. Принципи делегування повноважень. Причини уникання додаткових повноважень підлеглими. Відмінності між змістовними та процесуальними теоріями мотивації.

9. Види організаційних структур. Етапи розробки організаційної структури. Переваги та недоліки дивізіональних структур управління. Організаційні зміни та провідники змін.

10. Місія організації. Вимоги до цілей організації. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації.

11. Стратегічне і тактичне планування в менеджменті. Роль та значення SWOT – аналізу в розробці стратегії організації. Системний і ситуативний підходи в менеджменті. Умови прийняття управлінських рішень.

12. Інформація і комунікації в менеджменті. Комунікаційний процес, його елементи та етапи. Принципи та методи в етиці ділового спілкування.

13. Управління персоналом: структура та функції. Роль кваліфікації менеджера. Оцінка результатів діяльності персоналу та його атестація. Людський фактор в діяльності організації. Конфлікти в організації та способи їх уникнення. Роль корпоративної культури в діяльності підприємства.

14. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера. Управління, спрямоване на успіх. Критерії ефективного управління. Тайм-менеджмент, його основні поняття та принципи. Самоменеджмент, його основні складові. Підходи до самоменеджменту.

15. Роль технічного прогресу в менеджменті. Управління інноваційними процесами на підприємстві.

Фінанси підприємств

1. Основи фінансів підприємств. Грошові фонди та фінансові ресурси підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи. Зміст та завдання управління фінансами підприємств.

2. Грошові розрахунки підприємств. Розрахункові і касові операції. Проведення касових операцій. Види банківських розрахунків і порядок їх відкриття. Форми безготівкових розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств.

3. Грошові надходження підприємств. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг. Грошові надходження від фінансово-інвестиційної діяльності та інші позареалізаційні доходи. Формування валового і чистого доходу.

4. Формування прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Формування балансового прибутку. Прибуток від реалізації продукції та його формування.

5. Методи розрахунку прибутку від реалізації продукції.

6. Сутність і методи обчислення рентабельності. Модель Дюпона та її використання для обґрунтування економічної ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств.

7. Розподіл та використання прибутку на підприємстві.

8. Оподаткування підприємств. Податкова система. Оподаткування прибутку підприємств.

9. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві. Сутність, склад і структура оборотних коштів. Класифікація і принципи організації оборотних коштів. Визначення потреби в оборотних коштах. Необхідність і способи визначення потреби в оборотних коштах. Нормування оборотних коштів для створення виробничих запасів готової продукції. Джерела формування оборотних коштів. Власні джерела формування оборотних коштів.

Використання банківських кредитів для формування оборотних коштів. Вплив розміщення оборотних коштів на фінансовий стан підприємства.

10. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів на підприємстві. Показники стану та ефективності використання основних фондів. Сутність і склад капіталовкладень. Амортизаційна політика на підприємстві.

11. Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

12. Фінансове планування на підприємствах. Фінансова стратегія підприємств. Зміст, завдання та методи фінансового планування (бюджетування). Зміст фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану. Економічне обґрунтування інноваційно-інвестиційного та фінансового розвитку підприємства.

13. Фінансова санація та банкрутство підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансова криза на підприємстві: симптоми та фактори, що її спричиняють.

14. Розробка проекту фінансового оздоровлення підприємств. Санаційний аудит. Економіко-правові аспекти санації.

15. Менеджмент фінансової санації підприємства.

Список літературних джерел ***Економіка підприємства***

1. Березін О. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / О.В. Березін, Н.В. Бутенко. – К.: Знання, 2009. – 254 с.
2. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О.Гетьман, В.М. Шаповал — 2-ге вид. — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 488с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погрішук . – К. : Центр учб. л-ри, 2010. – 304 с.
4. Калініченко О.В., Плотник О.Д. Економіка підприємства: практикум: Навч. посібник / О.В. Калініченко, О.Д. Плотник. – К.: КОНДОР, 2012. – 600 с.
5. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посіб. / І.В.Ковальчук. — К.: Знання, 2008. — 679 с.
6. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник / В.І.Гринчуцький, Е.Т.Карапетян, Б.В.Погрішук – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2012. – 304 с.
7. Економіка підприємства: Підручник / За ред. акад. С.Ф. Покропивного. 2-е вид., перероб. та доп.. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
8. Менеджмент-освіта для бакалаврів: навч. посібник в 2 т. / В.В. Дергачова, Н.О.Сімченко, Л.М. Шульгіна та ін. – К: НТУУ «КПІ», 2013. – Т 1. - 504 с.
9. Петрович Й.М. Економіка та фінанси підприємства: підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів, 2015 . – 408 с.
10. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: підручник / Г.О. Швиданенко, В.Г. Васильков, Н.П. Гончарова Н.П. – К.: КНЕУ, 2009. – 598с.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. О.П. Гребельник. Основи зовнішньоекономічної діяльності. 3-тє видання перероблене та доповнене: підручник. / О.П. Гребельник– К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
2. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / М.І.Дідківський – К.: Знання, 2006. – 462 с.
3. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник./ А.Р. Дунська. – К. Кондор, 2013. – 688 с.
4. Новак В.О., Мостенська Т.Л., Гуріна Г.С., Ільєнко О.В. Зовнішньоекономічна діяльність: підручник./ В.О.Новак, Т.Л. Мостенська, Г.С.Гуріна, О.В.Ільєнко. – К.: Кондор, 2012. – 552 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон. Навч. посібник. — 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. — К.: Центр учбової літератури, 2016. — 290 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Ю.В.Макогон, О.О. Коваленко, В.М. Грідасов, С.В. Чемерис, А.В. Гончарова / За ред. д.е.н., проф. Ю.В. Макогона. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 424 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник / О.В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А.Артеменко та ін. / За ред. О. В.Шкурупій. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.
8. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацька. — К.: ЦУЛ, 2013. — 408 с.

Менеджмент

1. Адизес И.К. Стили менеджмента – эффективные и неэффективные / Ицхак Калдерон Адизес; пер. с англ. Т. Гутман; науч. ред. С. Филонович. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2009. – 199 с.
2. Виханский О.С., Наумов А.И., Менеджмент. Учебник для студ.- 3-е изд. – М.: Гардарики, 2003. – 527 с.
3. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке / Питер Ф. Друкер; пер. с англ.: учебное пособие. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. – 272 с.
4. Дяченко Т.О. Основи менеджменту: навч. посібник / Т. О. Дяченко; М-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т. – К.: Кондор, 2010. – 174 с.
5. Кравченко В.О. Основи менеджменту. Навчальний посібник. – Одеса: Атлант, 2012. – 212 с.
6. Минцберг, Генри. Менеджмент: природа и структура организаций глазами гуру / Генри Минцберг; пер. с англ. О.И.Медведь. - М. : ЭКСМО, 2009. - 463 с.
7. Мескон, М.Х. Основы менеджмента / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. О.И. Медведь. - М.: Вильямс, 2012. - 672 с.
8. Осовська Г. В. Основи менеджменту : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : «Кондор», 2008. – 664 с.
9. Репина, Е.А. Основы менеджмента: Учебное пособие / Е.А. Репина. - М.: Академцентр, 2013. - 240 с.
10. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.

Фінанси підприємств

1. Олександренко І.В. Фінанси підприємств: навчальний посібник / І.В. Олександренко; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Луцький національний технічний університет. - Львів: Навчально-науково-виробничий комплекс "Академія технологій та бізнесу", 2012. - 537 с.
2. Рудницька О.М. Фінанси підприємств: навчальний посібник / О.М. Рудницька, С.В. Паранчук, О.М. Чубка; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. - 257 с.: табл.
3. Управління фінансами підприємств і об'єднань: навч. посіб. / І.О. Бланк, Г.В. Ситник; Київський нац. торговельно-економічний ун-т. - К.: КНТЕУ, 2006. - 183 с.
4. Фінанси підприємств: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студ. напряму підготовки 6.030601 "Менеджмент" / Мін-во освіти і науки України, НТУУ "КПІ" ; [уклад. Н.І. Передерієнко, Я.В. Котляревський]. - Київ: НТУУ "КПІ", 2011. - 32 с.
5. Фінанси підприємств: навч.-метод. посіб. / Н. В. Ізмайлова, Т. С. Шевченко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Державний вищий навчальний заклад "Криворізький нац. ун-т", Криворізький економічний інститут. - Кривий Ріг, ФО-П Чернявський Д. О., 2013. - 222 с.
6. Фінанси підприємств: Підручник / кер. кол. авторів і наук. ред. А.М. Поддєрьогін; Київ. нац. економ. ун-т. - К.: КНЕУ, 2006. - 552 с.

7. Фінанси підприємств: теоретико-методичне забезпечення формування та відтворення : монографія / І.В. Журавльова та ін.. - Харків : ХНЕУ, 2010. - 428 с.

8. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського; за ред. Л.О. Омелянович. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. - 284 с.

9. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібн. / А.М. Штангрет та ін.. - Київ: Знання, 2012. - 374 с.

10. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.Б. Ярошевич. - Київ: Знання, 2012. - 341 с.

Приклад екзаменаційного білету

1.	Показник рентабельності характеризує: А) прибутковість підприємства; В) фінансову стабільність підприємства; С) платоспроможність підприємства; D) безбитковість виробництва;
2.	Товарна продукція не включає: А) роботи та послуги промислового характеру, виконані для інших підприємств; В) готову продукцію; С) запчастини та напівфабрикати для реалізації на сторону; D) залишки готової продукції на складі;
3.	Кредиторська заборгованість – це: А) заборгованість дебіторів підприємству; В) грошові кошти, які тимчасово залучені установою, підприємством, організацією і підлягають поверненню відповідним фізичним або юридичним особам, у яких вони запозичені і яким вони не виплачені; С) вимоги до фізичних чи юридичних осіб щодо оплати товарів, продукції, послуг; D) зовнішня заборгованість, по якій термін платежу ще не наступив;
4.	В унітарних підприємствах власником є: А) одна особа; В) дві особи; С) дві або більше осіб; D) неважливо;
5.	Амортизація основних фондів – це: А) процес перенесення вартості оборотних фондів на собівартість продукції; В) відшкодування витрат на ремонт основних фондів з прибутку; С) процес відшкодування зношення основних фондів; D) моральне зношення оборотних фондів в процесі експлуатації;
6.	Для отримання чистого прибутку підприємства необхідно: А) від прибутку відняти податок на прибуток; В) до доходів додати витрати; С) від операційних доходів відняти податок; D) до валового прибутку додати інший операційний дохід;
7.	Продуктивність праці характеризується: А) обсягом випущеної продукції; В) кількістю продукції, що має бути виготовлена за одиницю часу; С) обсягом реалізованої продукції; D) обсягом випущеної за одиницю часу продукції в розрахунку на одного працюючого;

8.	<p>Балансова вартість – це:</p> <p>А) вартість об'єктів з урахуванням переоцінки, за якою вони числяться на балансі підприємства;</p> <p>В) різниця між початковою або відновною вартістю основних фондів і сумою їхнього зносу;</p> <p>С) вартість реалізації зношених або виведених із експлуатації окремих об'єктів основних фондів;</p> <p>Д) найбільш вірогідна ціна продажу об'єктів основних фондів з урахуванням їх реального стану, співвідношення попиту і пропозиції;</p>
9.	<p>Правом здійснювати емісію акцій наділені:</p> <p>А) товариства з обмеженою відповідальністю;</p> <p>В) асоціації;</p> <p>С) всі види зареєстрованих у встановленому порядку підприємств;</p> <p>Д) акціонерні товариства;</p>
10.	<p>Під поняттям «точка беззбитковості» розуміють:</p> <p>А) рівень збитковості підприємства;</p> <p>В) певний рівень прибутковості підприємства;</p> <p>С) рівень забезпечення підприємства фінансовими ресурсами;</p> <p>Д) обсяг виробництва і реалізації продукції, при якому прибуток дорівнює нулю;</p>
11.	<p>Джерелом коштів оплати праці на підприємстві є:</p> <p>А) фонд оплати праці;</p> <p>В) дохід підприємства;</p> <p>С) витрати підприємства;</p> <p>Д) статутний фонд;</p>
12.	<p>Підприємства з іноземними інвестиціями – це:</p> <p>А) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді становить 100%;</p> <p>В) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді більше 20%;</p> <p>С) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді менше 10%;</p> <p>Д) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді більше 10%;</p>
13.	<p>На виробничу потужність підприємства не впливає:</p> <p>А) зміна організаційної структури підприємства;</p> <p>В) структура основних фондів підприємства;</p> <p>С) номенклатура, асортимент та якість продукції, що виготовляється;</p> <p>Д) прийнятий режим роботи підприємства;</p>
14.	<p>Дебіторська заборгованість – це:</p> <p>А) грошові кошти, які тимчасово залучені установою, підприємством, організацією і підлягають поверненню відповідним фізичним або юридичним особам, у яких вони запозичені і яким вони не виплачені;</p> <p>В) заборгованість дебіторів підприємству;</p> <p>С) зовнішня заборгованість, по якій термін платежу ще не наступив;</p> <p>Д) заборгованість юридичним та фізичним особам, нездійснені платежі що виникли по зобов'язанням: постачальникам і підрядчикам - за придбані товари, роботи, послуги;</p>
15.	<p>Система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника називається:</p> <p>А) санація;</p> <p>В) ліквідація;</p> <p>С) економічна безпека;</p> <p>Д) банкрутство;</p>
16.	<p>На основі двох- або багатосторонньої угоди встановлюється:</p> <p>А) преференційне мито;</p> <p>В) конвенційне мито;</p>

	<p>С) протекціоністське мито; D) спеціальне мито.</p>
17.	<p>Як називається вартість товару без урахування витрат пов'язаних з доставкою? А) фактурна вартість; В) змінна ціна; С) монопольна ціна; D) базисна ціна.</p>
18.	<p>Які із перерахованих нижче видів операцій не відносяться до посередницьких? А) компенсаційні операції; В) агентські операції; С) операції зі зберігання; D) комісійні операції.</p>
19.	<p>Яку базову умову використовують при експорті, якщо продавець передає право власності на товар на терміналі? А) DAP; В) DAT; С) DDP; D) DDT.</p>
20.	<p>Документ, що засвідчує прийняття вантажу до перевезення: А) акцепт; В) коносамент; С) запит; D) оферта.</p>
21.	<p>Тимчасове користування майном одного з контрагентів за визначену плату є основою: А) операції з переробки давальницької сировини; В) посередницьких операцій; С) орендних операцій; D) операцій доручення.</p>
22.	<p>Що не включається в митну вартість? А) контрактна ціна; В) витрати на транспортування; С) комісійні митному брокеру; D) митні платежі.</p>
23.	<p>Суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності можуть бути юридичні особи, що: А) мають постійне місце знаходження на території України; В) зареєстровані на території України; С) зареєстровані в іншій країні, а постійне місце знаходження мають на території України; D) зареєстровані і мають постійне місцезнаходження на території України.</p>
24.	<p>Ціна, яка не була визначена в момент підписання контракту, проте в контракті регламентується порядок її обчислення, називається: А) тверда ціна; В) гнучка ціна; С) рухома ціна D) ціна з наступною фіксацією.</p>
25.	<p>Яка із наведених умов міжнародного контракту купівлі-продажу є універсальною: А) арбітраж; В) предмет контракту; С) кількість товару; D) ціна.</p>
26.	<p>Режим ЗЕД, згідно з яким іноземні суб'єкти господарської діяльності мають обсяг прав і обов'язків не менший ніж суб'єкти господарської діяльності України – це:</p>

	<p>A) спеціальний режим; B) національний режим; C) режим найбільшого сприяння; D) режим відкритої економіки.</p>
27.	<p>Квоти, що встановлюються по товару (товарах) з визначенням конкретної країни, куди товар (товари) може експортуватись або з якої він (вони) може імпортуватись, називаються: A) спеціальні; B) експортні; C) імпортні; D) індивідуальні.</p>
28.	<p>Право якої країни застосовується до зовнішньоторгового контракту, якщо відсутня домовленість щодо цього питання? A) право країни покупця; B) право країни продавця; C) право будь-якої третьої країни; D) право країни перевізника.</p>
29.	<p>За умови тривалої тенденції до зростання цін запроваджують: A) адвалорне мито; B) специфічне мито; C) змішане мито; D) сезонне мито.</p>
30.	<p>Скільки видів ліцензії може встановлюватись до кожного виду товару? A) скільки необхідно за національним законодавством та міжнародними договорами; B) максимум 3; C) тільки один. D) немає правильної відповіді.</p>
31.	<p>Місія організації – це: A) взаємозв'язаний комплекс заходів щодо підвищення життєздатності організації в конкурентній боротьбі; B) основний загальний орієнтир її діяльності, чітко визначена причина її існування, особлива роль; C) процес контролю зовнішніх факторів для визначення майбутніх можливостей і загроз; D) компоненти, що непрямо впливають на організацію;</p>
32.	<p>Лідерство можна визначити як: A) можливість впливати на поведінку інших людей; B) формально санкціоноване право впливати на підлеглих; C) таку поведінку однієї особи, яка вносить зміни в поведінку інших людей; D) спроможність впливати на окремі особистості та соціальні групи, трудові колективи, спрямовувати їхні зусилля на досягнення мети організації, фірми, підприємства.</p>
33.	<p>Комунікації поділяють на: A) аналогові та дигітальні; B) формальні та неформальні; C) зрозумілі та незрозумілі; D) службові та побутові.</p>
34.	<p>Процес створення умов, які діють на поведінку людини і дозволяють спрямовувати її в потрібний для організації бік, зацікавити людину в активній сумлінній роботі відносять до функцій: A) організації; B) мотивації; C) планування.</p>

	D) координації
35.	Де переважно застосовується лінійна структура управління? A) в управлінні великими організаціями; B) в управлінні об'єднаннями організацій; C) в управлінні малими організаціями; D) в управлінні середніми організаціями.
36.	Довгострокові та перспективні плани розробляються строком на: A) п'ять і більше років; B) 3-5 років; C) 1 рік; D) на півріччя, квартал, місяць, тиждень.
37.	Хто з учених створив теорію «X» та «Y»: A) Мак-Клейланд; B) Врум; C) Маслоу; D) Мак-Грегор;
38.	Організація, яка реагує на зміни середовища та застосовує нові технології має: A) адаптивну організаційну структуру; B) механістичну організаційну структуру; C) конгломератну організаційну структуру; D) матричну організаційну структуру.
39.	На впевненості в тому, що за певну виконану роботу людина отримає винагороду ґрунтується наступна теорія мотивації: A) справедливості; B) потреб; C) винагород; D) очікувань.
40.	В якому порядку реалізуються основні (загальні) функції управління? A) планування, організація, координація, контроль; B) організація, планування, контроль, координація; C) планування, організація, контроль, координація; D) організація, координація, планування, контроль.
41.	Коефіцієнт дублювання функцій – це: A) співвідношення між нормою керованості та фактичною кількістю підлеглих у керівника; B) співвідношення між кількістю видів робіт, закріплених за декількома підрозділами та кількістю видів робіт згідно нормативів; C) співвідношення між кількістю лінійних керівників та кількістю працівників функціональних служб; D) співвідношення між нормою керованості та загальною кількістю працівників.
42.	Що слід розуміти під функцією планування? A) встановлення цілей організації; B) встановлення цілей та завдань розвитку об'єктів управління, визначення шляхів та засобів їх досягнення; C) визначення шляхів і засобів виконання завдань; D) встановлення цілей та завдань розвитку суб'єктів управління.
43.	Згідно теорії Адельфера існують такі групи потреб: A) потреби існування, зв'язку, зростання; B) фізіологічні потреби, соціальні та економічні; C) самовираження, безпеки та приналежності; D) всі перераховані вище.

44.	В залежності від рівня управління розрізняють такі стратегії: А) корпоративну, ділову, функціональну, ресурсну, оперативну; В) зростання, стабілізації, скорочення; С) активну, пасивну; D) концентрації, інтенсивну, екстенсивну.
45.	Якого типу організаційних структур не існує: А) функціонально-штабного; В) секційного; С) матричного; D) проектного.
46.	Оподатковуваний прибуток підприємства – це ... А) показник, що визначається для розрахунку податку на прибуток способом виключення із суми скоригованого валового доходу валових витрат платника податку та суми нарахованих ним амортизаційних відрахувань; В) показник, що перераховують до бюджету за рахунок нарахованих дивідендів емітенти корпоративних прав за виплати дивідендів; С) показник, що включається в ціни реалізації товарів (робіт, послуг) і встановлюється у відсотках для оподаткованого обороту, який визначається згідно з чинним законодавством і має певні особливості залежно від виду та сфери; D) немає правильної відповіді;
47.	Оборотні кошти підприємства – це... А) кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди та фонди обігу; В) оборотні активи; С) оборотні активи у виробничих запасах і готовій продукції при виробництві; D) немає правильної відповіді;
48.	Платіжне доручення – це... А) письмове доручення власника рахунка переказати відповідну суму зі свого рахунка на рахунок отримувача коштів; В) письмове боргове зобов'язання, яке дає право вимагати від боржника сплати відповідної суми; С) комбінований документ, який містить вимогу постачальника та доручення платника; D) немає правильної відповіді;
49.	З-поміж поданих нижче відповідей виберіть найбільш правильне й повне визначення поняття «перспективне фінансове планування на підприємстві»: А) розроблення фінансової стратегії підприємства та прогнозування його фінансової діяльності; В) план дій підприємства щодо здійснення поточних грошових надходжень та грошових витрат, складений на короткий проміжок часу (місяць, декаду, п'ятиденку); С) форма реорганізації, за якої одна юридична особа продовжує свою діяльність, на її базі створюється кілька нових підприємств, оформлених як самостійні юридичні особи; D) немає правильної відповіді;
50.	Безготівкові розрахунки – це... А) розрахунки, які здійснюються за допомогою записів на рахунках у банках; В) розрахунки за бартером; С) розрахунки за допомогою чеків; D) розрахунки за допомогою платіжних доручень;
51.	Знайдіть правильне визначення економічної сутності «реструктуризація підприємства»: А) здійснення організаційно-економічних, правових, виробничо-технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, форм власності,

	<p>організаційно-правових форм, які здатні привести підприємство до фінансового оздоровлення;</p> <p>В) форма реструктуризації активів, яка полягає в переведенні дебіторської заборгованості в інші, ліквідні форми оборотних активів: грошові кошти, короткострокові фінансові вкладення.</p> <p>С) постійне поновлення основних засобів підприємства у збільшених якісних та кількісних розмірах вартості активів та зниження пасивів;</p> <p>Д) немає правильної відповіді;</p>
52.	<p>Знайдіть правильне визначення економічної сутності «поточний рахунок суб'єкта господарювання»:</p> <p>А) це рахунок, пов'язаний із реалізацією продукції, виконанням робіт, наданням послуг;</p> <p>В) рахунки та операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, іншими цивільно-правовими договорами та передбачають передачу права власності на товари за компенсацію, а також операції з безоплатного надання товарів;</p> <p>С) фондовий рахунок, який створюється за рахунок чистого прибутку підприємства для забезпечення фінансування непередбачених витрат;</p> <p>Д) немає правильної відповіді;</p>
53.	<p>З-поміж поданих нижче відповідей виберіть найбільш правильне й повне визначення поняття «реєстр вимог кредиторів на підприємстві»:</p> <p>А) список визнаних боржником або арбітражним судом грошових вимог кредиторів, вимог щодо сплати податків і зборів, складений розпорядником майна в порядку черговості задоволення кожної вимоги;</p> <p>В) це повна або часткова інформація щодо реєстрації вимог власників корпоративних прав підприємства, зміни їх організаційно-правової форми організації бізнесу, ліквідації їх окремих структурних підрозділів або створення на базі одного підприємства кількох інших. Найбільш поширеними формами вимог кредиторів є злиття, приєднання, поділ, виокремлювання, перетворення;</p> <p>С) реєстр вимог та заходів, пов'язаних зі зміною структури та складу активу балансу (досить часто ці зміни супроводжуються також змінами в складі та структурі пасивів);</p> <p>Д) немає правильної відповіді;</p>
54.	<p>Вексель – це...</p> <p>А) письмове безумовне зобов'язання, боргова розписка стандартної форми, що дає право її власнику вимагати сплати визначеної у цьому документі суми від особи, яка видала цей документ, у відповідний строк і у відповідному місці;</p> <p>В) доручення банку-покупця банку постачальника здійснити оплату рахунків постачальника;</p> <p>С) письмове доручення власника рахунка переказати відповідну суму зі свого рахунка на рахунок отримувача коштів;</p> <p>Д) немає правильної відповіді;</p>
55.	<p>Назвіть показники, які враховуються за обчислення прибутку від операційної діяльності підприємства</p> <p>А) прибуток (збиток) підприємства від основної діяльності (реалізації продукції, товарів, робіт, послуг) та іншої операційної діяльності (реалізації оборотних активів і іноземної валюти; доходи від операційної оренди, операційних курсових різниць, списання кредиторської заборгованості; одержані (сплачені) штрафи, пені, неустойки; відшкодування раніше списаних активів; одержані гранти; субсидії; інші доходи);</p> <p>В) прибуток (збиток), що визначається вирахуванням з виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) непрямих податків і собівартості реалізованої продукції;</p> <p>С) прибуток (збиток) підприємства, що отриманий від операційної діяльності (основної та іншої), фінансових операцій, іншої звичайної діяльності, надзвичайних подій за</p>

	звітний період; D) немає правильної відповіді;
56.	<i>Знайдіть правильне визначення економічної сутності «баланс доходів і витрат підприємства»</i> це форма річного фінансового плану, яка складається з двох частин: перша – доходи та надходження грошових коштів; друга – витрати та відрахування грошових коштів; загальна сума доходу платника податку на прибуток від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, так і за її межами; сукупність платежів у грошовій формі, пов'язаних із купівлею-продажем товарів чи використанням різного роду фінансових зобов'язань; немає правильної відповіді;
57.	<i>Знайдіть правильне визначення економічної сутності «фінансова робота на підприємстві»:</i> A) діяльність, що здійснюється за такими основними напрямками: фінансове прогнозування і планування; оперативна поточна фінансово-економічна робота; аналіз і контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства; B) процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання; C) управління фінансовими відносинами через фінансові важелі (з допомогою фінансових методів) з метою підвищення ефективності господарювання підприємства; D) немає правильної відповіді;
58.	<i>Знайдіть правильне визначення поняття «податкова система»</i> A) сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів різних рівнів, а також до державних цільових фондів, що стягуються в порядку, установленому відповідними законами держави; B) особлива система оподаткування, яка сигналізує керівництву про потенційні ризики та загрози з боку як зовнішнього, так і внутрішнього середовища; C) система послідовних, взаємопов'язаних заходів фінансово-економічного, виробничо-технічного, організаційного, соціального характеру, спрямована на виведення суб'єкта господарювання з кризи і відновлення або досягнення його прибутковості та конкурентоспроможності в довгостроковому періоді; D) немає правильної відповіді;
59.	<i>Знайдіть правильне визначення економічної сутності поняття «прострочені кредити підприємства»:</i> A) кредити, що їх не повернуто установам банку чи іншим позичальникам у визначений термін унаслідок фінансових ускладнень, що виникли в позичальника; B) виникають у суб'єктів господарювання, що здійснюють операції з продажу товарів (робіт, послуг), які оподатковуються податком на додану вартість, а також оподатковуються за нульовою ставкою. Включає ту частину сплаченого ними податку на додану вартість при придбанні товарів (робіт, послуг), які використано для виробництва й реалізації оподаткованих податком на додану вартість товарів (робіт, послуг); C) кредити на покриття потреб, спричинених сезонними факторами; D) немає правильної відповіді;
60.	<i>Акредитив – це...</i> A) розрахунковий документ з розпорядженням однієї кредитної установи іншій такій установі здійснити за рахунок спеціально задепонованих коштів оплату товарно-транспортних документів за відвантажений товар; B) доручення банку-покупця банку постачальника здійснити оплату рахунків постачальника; C) письмове безумовне зобов'язання, боргова розписка стандартної форми, що дає

	право її власнику вимагати сплати визначеної у цьому документі суми від особи, яка видала цей документ, у відповідний строк і у відповідному місці; D) немає правильної відповіді;
--	---

Задача 1.

Середньорічна вартість основних фондів складає 9 100 грн. Річний обсяг товарної продукції склав 50 200 грн. за середньорічної чисельності 30 чоловік. Визначити фондоддачу, фондомісткість і фондоозброєність підприємства.

Задача 2.

Українська фірма експортує морозиво. Розрахувати контрактну ціну однієї упаковки морозива, а також загальну суму контракту з урахуванням наступних витрат: отримання ліцензії на експорт – 1500 грн; пакування – 0,12 грн/уп.; завантаження – 0,15 грн/уп.; розвантаження – 0,15 грн/уп.; доставка до місця призначення 2600 грн/т; послуги експедитора – 800 грн; оформлення документів – входить до послуг експедитора. Собівартість продукції становить 1,90 грн/уп., рентабельність – 22%. Розмір партії - 2 тони (4000 упаковок) морозива.

Задача 3.

Обчисліть відсоткову зміну продуктивності праці майстерні, якщо у перший день 20 працівників виробили 500 одиниць продукції, а наступного дня внаслідок відсутності одного з працівників було вироблено 450 одиниць продукції.

Задача 4

Визначити фінансовий результат від операційної діяльності підприємства за звітний період, якщо відомо: дохід (виручка) від реалізації продукції становить 6300 тис. грн; відрахування з доходу: ПДВ = 1005 тис. грн., АЗ = 320 тис. грн., рентні платежі (за землю, воду) = 21 тис. грн., інші відрахування = 250 тис. грн., собівартість реалізованої продукції підприємства за звітний період становила 3000 тис. грн., інші операційні доходи склали 1240 тис. грн., адміністративні витрати звітного періоду підприємства становили 950 тис. грн., витрати на збут склали 220 тис. грн., інші операційні витрати підприємства становили 660 тис. грн.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється в 1 бал, а неправильна, – у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів за теоретичні питання, – 60 балів ($1 \cdot 60 = 60$).

Розв'язок задачі оцінюється від 0 до 10 балів:

4 бали	Правильно викладено > 80% ходу розв'язку
2 бали	Правильно викладено від 60% до 80% розв'язку
2 бали	Наявність всіх розрахунків та правильних проміжних результатів
2 бали	Наведені всі правильні остаточні відповіді

Максимально можлива кількість балів за задачі, – 40 балів ($4 \cdot 10 = 40$). Підсумковою оцінкою за 100-бальною шкалою є сума балів, отриманих за теоретичні питання та задачі.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою відповідає оцінці за системою ECTS:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
95-100	A
85-94	B
75-84	C
65-74	D
60-65	E
<60	Fx

Оцінка Fx вважається незадовільною та такою, що не дає можливості приймати участь у конкурсі.